UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, & ecclesiasticorum doctorum scriptis ...

Venetiis, 1579

Passio domini nostri Iesu Christi, secundum Matthæum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Visual Library

randa ſit. Qui vult ergo ſaluus eſſe: ita de trinitate ſentiat.
Sed neceſſarium eſt ad ęternā ſalutē: vt incarnationē quoq;
dn̄i noſtri Jeſu Chr̄i fideliter credat. Eſt ergo fides recta: vt
credamus ⁊ cōfiteamur, quia dn̄s nr̄ Jeſus Chriſtus dei filius,
deus ⁊ hō eſt. Deus eſt ex ſubſtantia pr̄is ante ſecula genitus:
⁊ hō eſt ex ſubſtantia matris in ſeculo natus. Perfectus deus,
perfectus homo, ex aīa rationali ⁊ humana carne ſubſiſtens.
Aequalis patri ſm̄ diuinitatem, minor patre ſm̄ humanitatē.
Qui licet deus ſit ⁊ homo: non duo tamen, ſed vnus eſt Chri-
ſtus. Unus autem non conuerſione diuinitatis in carnem: ſed
aſſumptione humanitatis in deū. Unus oīno non ꝯfuſione ſub-
ſtantię: ſed vnitate perſonę. Nam ſicut aīa rōnalis ⁊ caro v-
nus eſt homo: ita deus, ⁊ homo vnus eſt Chriſtus. Qui paſſus
eſt pro ſalute noſtra: deſcendit ad inferos: tertia die reſurrexit
a mortuis. Aſcendit ad cęlos: ſedet ad dexteram dei patris om-
potentis: inde venturus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos. Ad cu-
ius aduentum oēs hoīes reſurgere hn̄t cum corporibus ſuis:
⁊ reddituri ſunt de factis proprijs rationem. Et qui bona ege-
runt, ibunt in vitam ęternam: qui vero mala, in ignem ęternū.
Hęc eſt fides catholica, quam niſi quiſque fideliter firmiterq;
crediderit: ſaluus eſſe non poterit.

¶ Paſſio dn̄i noſtri Jeſu Chriſti ſm̄ Mattheum. Cap. 26.

In illo tp̄e: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis. ✠
Scitis qꝛ poſt biduū paſcha fiet: ⁊ filius hoīs
tradet vt crucifigat. C. Tunc ꝯgregati ſūt prin-
cipes ſacerdotū, ⁊ ſeniores populi in atriū prin-
cipis ſacerdotū, qui dicebat Cayphas: ⁊ ꝯſilium
fecerunt, vt Jeſum dolo tenerēt, ⁊ occiderēt. Di-
cebāt aūt. S. Nō ī die feſto. Ne forte tumult9 fie-
ret in populo. C. Cū aūt eſſet Jeſus in Bethania, in domo Si-
monis leproſi: acceſſit ad eū mulier hn̄s alabaſtrū vnguēti pcio-
ſi: ⁊ effudit ſup caput ipſi9 recūbentis. vidētes aūt diſcipuli, in-
dignati ſunt, dicentes. S. Ut quid perditio hęc? Potuit. n. vn-
guentum iſtud venundari multo, ⁊ dari pauperibus. C. Sciēs
autem Jeſus, ait illis. ✠ Quid moleſti eſtis huic mulieri? O-
pus enim bonum operata eſt in me. Nam ſemper pauperes ha-
bebitis vobiſcum: me autem non ſemper habebitis. Mittens
enim

enim hec vnguentum hoc in corpus meum, ad ſepeliendũ me
fecit. Amen dico vobis, vbicunqʒ predicatum fuerit hoc euan=
geliũ in toto mundo, dicetur, ⁊ qđ hec fecit in memoriam eius.
C Tũc abijt vnus de duodecim, qui dicitur Judas Iſcariotes
ad principes ſacerdotũ: ⁊ ait illis. S Quid vultis mihi dare, ⁊
ego eũ vobis tradã? C At illi ɔſtituerunt ei trigĩta argẽteos.
Et exinde querebat opportunitatẽ: vt eum traderet. Prima
aũt die azymorum acceſſerunt diſcipuli ad Jeſum dicentes. S
Ubi vis paremus tibi comedere paſcha? C At Jeſus dixit. ✠
Ite in ciuitatẽ ad quendam: ⁊ dicite ei. Magiſter dicit. Tem=
pus meuʒ prope eſt: apud te facio paſcha cum diſcipulis meis.
C Et fecerunt diſcipuli ſicut ɔſtituit illis Jeſus: ⁊ parauerunt
paſcha. Veſpere aũt facto, diſcũbebat cum duodecim diſcipu=
lis ſuis: ⁊ edentibus illis, dixit. ✠ Amen dico vobis: quia vnus
veſtrum me traditurus eſt. C Et ɔtriſtati valde, ceperunt ſin=
guli dicere. S Nunquid ego ſum dñe? C At ipſe rñdens ait.
✠ Qui intingit mecũ manũ in paropſide: hic me tradet. Filius
quidẽ hoĩs vadit: ſicut ſcriptũ eſt de illo: Ve aũt homini illi: per
quẽ filius hoĩs tradet. Bonũ erat ei, ſi natus nõ fuiſſet hõ ille.
C Rñdens aũt Judas qui tradidit eũ: dixit. S Nunquid ego
ſum rabbi? C Ait illi. ✠ Tu dixiſti. C Cenãtibus aũt eis acce=
pit Jeſus panẽ: ⁊ bñdixit ac fregit deditqʒ diſcipulis ſuis: ⁊ ait.
✠ Accipite ⁊ comedite: hoc eſt corpus meum. C Et accipiens
calicem grãs egit: ⁊ dedit illis dicens. ✠ Bibite ex hoc omnes.
Hic eſt.n. ſanguinis meus noui teſtamenti: qui pro multis effun
detur in remiſſionẽ peccatorũ. Dico autem vobis: non bibam
amodo de hoc genimine vitis vſqʒ in diẽ illum: cum illuc bibaʒ
vobiſcũ nouum in regno patris mei. C Et hymno dicto exie=
runt in montẽ oliueti. Tunc dixit illis Jeſus. ✠ Oẽs vos ſcã=
dalũ patiemini in me in iſta nocte. Scriptũ eſt enim: Percutiã
paſtorẽ: ⁊ diſpergentur oues gregis. Poſtq̃ autem reſurrexe=
ro: precedã vos in galileã. C Rñdens aũt Petrus, ait illi. S
Et ſi oẽs ſcandalizati fuerint in te: ego nunquã ſcandalizabor.
C Ait illi Jeſus. ✠ Amen dico tibi: q: in hac nocte anteq̃ gal=
lus cantet, ter me negabis. C Ait illi Petrus. S Etiaʒ ſi opor
tuerit me mori tecum: non te negabo. C Similiter omnes
diſcipuli dixerũt. Tunc venit Jeſus cum illis in villam, que di=

citur Gethſemani: ⁊ dixit diſcipulis ſuis. ✠ Sedete hic donec vadam illuc, ⁊ orem. C Et aſſumpto Petro ⁊ duobus filijs Zebedei cepit contriſtari, ⁊ meſtus eſſe. Tunc ait illis. ✠ Triſtis eſt anima mea vſqȝ ad mortem. Sedete hic, ⁊ vigilate mecum. C Et progreſſus puſillum, procidit in faciem ſuam orans, ⁊ dicens. ✠ Mi pater, ſi poſſibile eſt, tranſeat a me calix iſte. Veruntamen non ſicut ego volo: ſed ſicut tu. C Et venit ad diſcipulos ſuos: ⁊ inuenit eos dormientes. Et dixit Petro. ✠ Sic? Non potuiſti vna hora vigilare mecum? Vigilate, ⁊ orate, vt non intretis in tentationem. Spūſ quidem promptus eſt, caro aūt infirma. C Iterum ſecundo abijt, ⁊ orauit dicens. ✠ Pater mi: ſi non pōt hic calix tranſire, niſi bibam illum: fiat voluntas tua. C Et venit iterum: ⁊ inuenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum grauati. Et relictis illis, iteruȝ abijt, ⁊ orauit tertio eundem ſermonem dicens. Tunc venit ad diſcipulos ſuos ⁊ dixit illis. ✠ Dormite iam ⁊ requieſcite. Ecce appropinquabit hora, ⁊ filius hominis tradetur in manus pctōrum. Surgite: eamus. Ecce appropinquabit qui me tradet. C Adhuc eo loquente ecce Judas vnus de duodecim venit: ⁊ cum eo turba multa cum gladijs ⁊ fuſtibus, miſſi a principibus ſacerdotum, ⁊ ſenioribus popul. Qui aūt tradidit euȝ, dedit illis ſignū dicēs. S Quēcunqȝ oſculatus fuero ipſe eſt: tenete eū. C Et confeſtim accedens ad Jeſum dixit. S Aue rabbi. C Et oſculatus eſt eū. Dixitqȝ illi Jeſus. ✠ Amice ad quid veniſti? C Tunc acceſſerunt: ⁊ manus iniecerunt in Jeſum: ⁊ tenuerunt eum. Et ecce vnus ex his qui erant cū Jeſu, extendens manū exemit gladium ſuū: ⁊ percutiens ſeruum principis ſacerdotuȝ amputauit auriculā eius. Tunc ait illi Jeſus. ✠ Conuerte gladiū tuū in locū ſuū. Oēs.n.qui acceperint gladiuȝ, gladio peribunt. An putas, qꝛ non poſſum rogare patrē meū: ⁊ exhibebit mihi modo plus q̄ duodecim legiones angeloruȝ? Quō ergo implebuntur ſcripture? Quia ſic oportet fieri. C In illa hora dixit Jeſus turbis. ✠ Tanq̄ ad latronē exiſtis cū gladijs ⁊ fuſtibus comprehendere me. Quotidie apud vos ſedebam docens in templo: ⁊ non me tenuiſtis. C Hoc aūt totū factuȝ eſt, vt adimplerentur ſcripture prophetarum. Tunc diſcipuli oēs, relicto eo, fugerunt. At illi tenentes Jeſum duxerunt euȝ ad Cayphā principem ſacerdotum,

dotum, vbi ſcribę ⁊ ſeniores conuenerant. Petrus aũt ſequeba
tur eum a longe vſque in atriũ principis ſacerdotum. Et ingreſ-
ſus intro ſedebat cum miniſtris, vt videret finem. Principes
aũt ſacerdotum, ⁊ oẽ concilium quęrebant falſum teſtimonium
ↄtra Jeſum: vt eum morti traderent: ⁊ non inuenerunt, cũ mul
ti falſi teſtes acceſſiſſent. Nouiſſime aũt venerunt duo falſi te-
ſtes, ⁊ dixerunt. S Hic dixit, Poſſum deſtruere templum dei:
⁊ poſt triduum reędificare illud. C Et ſurgens princeps ſacer-
dotum ait illi. S Nihil rñdes ad ea, quę iſti aduerſum te teſti-
ficantur? C Jeſus aũt tacebat. Et princeps ſacerdotum ait illi.
S Adiuro te per Deũ viuum, vt dicas nobis ſi tu es Chriſtus fi
lius dei viui. C Dixit illi Jeſus. ✠ Tu dixiſti. Veruntñ dico
vobis, amodo videbitis filium hoīs ſedentez a deſtris virtutis
dei: ⁊ venientem in nubibus cęli. C Tunc princeps ſacerdotum
ſcidit veſtimenta ſua dicens. S Blaſphemauit. Quid adhuc
egemus teſtibus? Ecce nunc audiſtis blaſphemiaz. Quid vobis
videtur? C At illi reſpondentes, dixerunt. S Reus eſt mortis.
C Tunc expuerunt in faciem eius: ⁊ colaphis eum ceciderunt.
Alij aũt palmas in faciem eius dederunt, dicentes. S Prophe-
tiza nobis Chrẽ: quis eſt qui te percuſſit? C Petrus vero ſede-
bat foris in atrio. Et acceſſit ad eum vna ancilla, dicens. S Et
tu cum Jeſu Galilęo eras. C At ille negauit coram omnibus,
dicens. S Neſcio quid dicis. C Exeunte aũt illo ianuam, vidit
eum alia ancilla: ⁊ ait his qui erant ibi. S Et hic erat cuz Jeſu
Nazareno. C Et iterum negauit cum iurõ: quia non noui ho-
minem. Et poſt puſillum acceſſerunt qui aſtabant, ⁊ dixerunt
Petro. S Vere ⁊ tu ex illis es: nã ⁊ loquela tua manifeſtum te
facit. C Tunc cępit deteſtari ⁊ iurare: quia non nouiſſet homi-
nem. Et continuo gallus cantauit. Et recordatus eſt Petrus
verbi Jeſu qd dixerat, priuſq̃ gallus cantet, ter me negabis.
Et egreſſus foras fleuit amare. Mane aũt facto: conſilium inie
runt oẽs pricipes ſacerdotũ ⁊ ſeniores populi aduerſus Jeſuz,
vt eũ morti traderẽt. Et vinctũ adduxerũt eũ: ⁊ tradiderũt põ-
tio Pilato pręſidi. Tũc vidẽs Judas, qui eũ tradidit, ꝗ damna
tus eſſet, pnia ductus retulit triginta argẽteos principibus ſa-
cerdotum, ⁊ ſenioribus, dicens. S Peccaui tradẽs ſanguinem
iuſtum. C At illi dixerunt. S Quid ad nos? tu videris. C Et

 pro-

proiectis argenteis in tēplo, receſſit: ⁊ abiens laqueo ſe ſuſpen-
dit. Principes aūt ſacerdotum acceptis argenteiſ dixerunt. S
Nō licet eos mittere in corbonaz: quia preciū ſanguinis eſt. C
Conſilio aūt inito, emerunt ex illis agruz figuli in ſepulturā pe-
regrinorū. Propter hoc vocatus eſt ager ille Acheldemac, hoc
eſt ager ſanguinis: vſqz in hodiernuz diem. Tunc impletum eſt
quod dictū eſt per Jeremiā prophetā dicentē. Et acceperūt tri-
ginta argenteos p̄ciū appreciati: quē appreciauerūt a filijs Iſ-
rael: ⁊ dederunt eos in agrum figuli: ſicut conſtituit mihi dñs.
Jeſus aūt ſtetit ante p̄ſidē. Et interrogauit eū pręſes, dicēs. S
Tu es rex Judęorum? C Dicit ei Jeſus. ✠ Tu dicis. C Et cū
accuſaretur a principibus ſacerdotū, ⁊ ſenioribus, nihil rñdit.
Tunc dicit illi Pilatus. S Non audis quanta aduerſum te di-
cunt teſtimonia. C Et non rñdit ei ad vllum verbuz, ita vt mi-
raretur pręſes vehementer. Per diem aūt ſolennem ꝯſueuerat
pręſes dimittere populo vnum vinctum: quem voluiſſent. Ha-
bebat autem tunc vnum vinctū inſignem, qui dicebatur Bar-
rabas, qui ꝑꝑ ſeditionem miſſus fuerat in carcerez. Congrega-
tis aūt illis dixit Pilatus. S Quē vultis dimittaz vobis: Bar-
rabam an Jeſum, qui dicit Chriſtus? C Sciebat. n. ꝙ per inui-
diam tradidiſſent eum. Sedente aūt illo pro tribunali, miſit ad
illū vxor eius, dicens: S Nihil tibi ⁊ iuſto illi. Multa. n. paſſa
ſum hodie per viſum ꝑꝑ eū. C Principes aūt ſacerdotū ⁊ ſenio-
res perſuaſerunt populis, vt peterent Barrabā, Jeſuz vero p-
derent: Rñdēs aūt pręſes, ait illis. S Quē vultis vobis de duo-
buſ dimitti? C At illi dixerunt. S Barrabam. C Dicit illi Pi-
latuſ. S Quid ergo faciam de Jeſu, qui dicitur Chriſtus? C Di-
cunt omnes. S Crucifigatur. C Ait illis pręſes. S quid. n. mali
fecit? C At illi magis clamabant, dicentes. S Crucifigatur.
C Videns aūt Pilatus, quia nihil proficeret, ſed magis tumul-
tus fieret accepta aqua, lauit manus coram populo, dicens. S
Innocens ego ſum a ſanguine iuſti huius: vos videritis. C Et
rñdens vniuerſus populus dixit. S Sanguis eius ſuper nos,
⁊ ſuper filios noſtros. C Tunc dimiſit illis Barrabam: Jeſum
autem flagellatum tradidit eis: vt crucifigeretur. Tunc milites
pręſidis ſuſcipientes Jeſum in pręṫorio, congregauerunt ad
eum vniuerſam cohortem: Et exuentes eum, chlamydem coc-

cineam circundederunt ei: ⁊ plectentes coꝛonam de ſpinis po=
ſuerunt ſuper caput eius, ⁊ arundinem in dextera eius: ⁊ genu=
flexo ante eum illudebant ei dicentes. S Aue rex iudeoꝛum. C
Et expuentes in eum acceperunt arundinem, ⁊ percutiebant
caput eius. Et poſtꝙ illuſerunt ei: exuerunt eum chlamyde: ⁊
induerunt eum veſtimentis eius: ⁊ duxerunt eum vt crucifige=
rent. Exeuntes aũt inuenerunt hoĩem Cyreneum venientem de
villa, noĩe Simonem. Hunc angariauerunt: vt tolleret crucem
eius. Et venerunt in locum qui dr̃ Golgotha, quod eſt Calua=
rie locus: ⁊ dederunt ei vinum bibere cum felle miſtuꝫ. Et cum
guſtaſſet noluit bibere. Poſtꝙ aũt crucifixerunt eum, diuiſerũt
veſtimenta eius ſoꝛtem mittentes: vt impleretur qđ dictum eſt
per prophetam dicentẽ: Diuiſerunt ſibi veſtimenta mea, ⁊ ſu=
per veſtem meam miſerunt ſoꝛtem. Et ſedẽtes ſeruabant eum.
Et impoſuerunt ſuper caput eius cauſam ipſius ſcriptam. Hic
eſt Jeſu Nazarenus rex Judeoꝛum. Tunc crucifixi ſunt cum eo
duo latrones: vnus a dextris, ⁊ vnus a ſiniſtris. Pretereuntes
autem blaſphemabant eum, mouentes capita ſua, ⁊ dicentes.
S Vah qui deſtrui tẽplũ dei: ⁊ in triduo illud reedificas. Sal=
ua temetipſum. Si filius dei es, deſcende de cruce. C Similiter
⁊ pꝛincipes ſacerdotũ illudentes cum ſcribis, ⁊ ſenioꝛibus di=
cebant. S Alios ſaluum fecit: ſeipſum non poteſt ſaluum face=
re. Si rex Iſrael eſt: deſcendat nunc de cruce, ⁊ credimus ei. Cõ
fidit in deo: liberet eũ nũc ſi vult. Dixit. n. qꝛ filius dei ſum. C Id
ipſuꝫ aũt ⁊ latrones qui crucifixi erãt cũ eo, impꝛoperabãt ei. A
ſexta aũt hoꝛa tenebre facte ſunt ſup vniuerſã terrã vſqꝫ ad ho
rã nonã. Et circa hoꝛã nonam clamauit Jeſus voce magna di=
cẽs. ✠ Eli Eli lamazabachthani? C Hoc ẽ. ✠ Deus meus,
deus meus, vt qđ dereliquiſti me? C Quidã aũt illic ſtãtes ⁊ au=
dientes, dicebãt. S Eliã vocat iſte. C Et ↄtinuo currẽs vnus ex
eis acceptã ſpõgiã ipleuit aceto: ⁊ ipõſuit arũdini, ⁊ dabat ei bi
bere. Ceteri vero dicebant. S Sine videamus an veniat Elias
liberans eum. C Jeſus aũt iterum clamans voce magna emiſit
ſpũm. Et ecce velũ tẽpli ſciſſuꝫ eſt in duas partes a ſummo vſqꝫ
deoꝛſuꝫ: ⁊ terra mota eſt: ⁊ petre ſciſſe ſunt: ⁊ monumenta aper
ta ſunt: ⁊ multa coꝛpoꝛa ſcõꝛuꝫ qui doꝛmierant, ſurrexerunt. Et
exeuntes de monumentis poſt reſurrectionẽ eius, venerunt in
ſanctam

ſcām ciuitatē: ⁊ apparuerunt multis. Cēturio aūt, ⁊ qui cum eo
erant cuſtodiētes Jeſum, viſo terremotu, ⁊ his quę fiebant, ti-
muerunt valde, dicētes. S Uere filius dei erat iſte. S Erāt au-
tē ibi mulieres multę a longe, quę ſecutę erant Jeſum a galileą
miniſtrantes ei: inter quas erat Maria Magdalene, ⁊ Maria
Jacobi, ⁊ Joſeph mr̄, ⁊ mr̄ filiorum Zebedęi. Cū ſero aūt factū
eſſet, venit quidaz homo diues ab Arimathęa noīe Joſeph, qui
⁊ ipſe diſcipulus erat Jeſu. Hic acceſſit ad Pilatū: ⁊ petijt cor-
pus Jeſu. Tunc Pilatus iuſſit reddi corpus. Et accepto corpo-
re Joſeph: inuoluit illud ī ſindone mūda: ⁊ poſuit illud ī monu-
mēto ſuo nouo, qḋ exciderat ī petra. Et aduoluit ſaxū magnum
ad hoſtiū monumēti, ⁊ abijt. Erāt āt ibi Maria Magdalene, ⁊
altera Maria, ſedētes ꝯtra ſepulcrū. Hic cātať ī tono euāgelij.
Altera aūt die, quę eſt poſt paraſceuē, ꝯuenerunt principes
ſacerdotum ⁊ Phariſęi ad Pilatuz, dicētes. Dn̄e recorda-
ti ſumus, quia ſeductor ille dixit adhuc viuēs: poſt tres dies re-
ſurgam. Jube ergo cuſtodiri ſepulcrum vſque in diē tertium: ne
forte veniant diſcipuli eius, ⁊ furentur eum: ⁊ dicat plebi: ſurre-
xit a mortuis. Et erit nouiſſimus error peior priore. Ait illis Pi-
latus: Habetis cuſtodiā: ite, cuſtodite ſicut ſcitis. Jlli aūt abeū-
tes munierunt ſepulcrum, ſignantes lapidem cum cuſtodibus.

¶ Paſſio domini noſtri Jeſu Chriſti ſm̄ Marcum. Cap. 14.

In illo tp̄e: erat Paſcha ⁊ azyma poſt bi-
duū: ⁊ q̄rebāt ſūmi ſacerdotes ⁊ ſcribę, quō
Jeſū dolo tenerēt, ⁊ occiderent. Dicebāt. n. S
Nō ī die feſto. Ne forte tumultꝰ fieret in populo.
C Et cū eēt Jeſꝰ Bethanię ī domo Simonis
leproſi, ⁊ recūberet: venit mulier hn̄s alabaſtrū
vnguēti nardi ſpicati ꝓcioſi: ⁊ fracto alabaſtro
effudit ſuꝑ caput eiꝰ. Erāt aūt qdā indigne ferētes intra ſemetip-
ſos, ⁊ dicētes. S Ut qd ꝑditio iſta vnguēti facta eſt: poterat. n.
vnguētū iſtud venūdari pluſq̄ trecētis denarijs, ⁊ dari paupe-
bus. C Et fremebāt in eā. Jeſꝰ aūt dixit. ✠ Sinite eā. Quid illi
moleſti eſtis: Bonū opꝰ opata eſt in me. Sēꝑ. n. pauperes hēbitis
vobiſcū: ⁊ cū volueritis, poteſtis illis bn̄facere: me aūt nō ſemꝑ
habebitis. Qḋ habuit hoc fecit: ꝓuenit vngere corpus meuz in
ſepulturā. Amē dico vobis: vbicūq3 ꝓdicatū fuerit euangelium
iſtud